

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 19 aprilie 2021
(OR. en)

7397/21
ADD 1
LIMITE
PV CONS 4
RELEX 245

PROIECT DE PROCES-VERBAL
CONSILIUL UNIUNII EUROPENE
(Afaceri Externe)
22 martie 2021

CUPRINS

Pagina

Activități fără caracter legislativ

3.	Afaceri curente	3
4.	Vecinătatea sudică	3
5.	Turcia.....	4
6.	Diverse.....	4
ANEXĂ – Declarații de consemnat în procesul-verbal al Consiliului		5

Activități fără caracter legislativ

3. Afaceri curente

Consiliul a făcut bilanțul celor mai recente evoluții în relațiile UE cu Rusia în urma adoptării de sancțiuni în temeiul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului și a reconfirmat cele cinci principii directoare.

Consiliul a discutat pe scurt despre situația din Venezuela.

Consiliul a discutat pe scurt evoluțiile din Hong Kong, din Balcanii de Vest și din Georgia.

Consiliul a luat act de gravitatea situației din Myanmar/Birmania și a sprijinit pachetul de sancțiuni adoptat.

Înaltul Reprezentant a informat miniștrii cu privire la evoluțiile recente din Etiopia, precum și cu privire la eforturile reînnoite de mediere ale ministrului de externe al Finlandei.

Suedia a informat Consiliul cu privire la activitatea sa în calitate de președinte în exercițiu al OSCE în legătură cu Nagorno-Karabah.

4. Vecinătatea sudică *Schimb de opinii*

Consiliul a desfășurat un schimb de opinii pe baza comunicării comune a Înaltului Reprezentant/Comisiei intitulate „Un parteneriat reînnoit cu țările din vecinătatea sudică – O nouă agendă pentru Mediterana” în vederea relansării parteneriatului strategic al UE cu vecinii săi din sud.

5. Turcia
Schimb de opinii

Pe baza Comunicării comune a Înaltului Reprezentant/Comisiei intitulate „Situația actuală privind relațiile politice, economice și comerciale dintre UE și Turcia”, Consiliul a purtat o discuție cuprinzătoare privind relațiile dintre UE și Turcia, în vederea pregătirii videoconferinței membrilor Consiliului European din 24-25 martie.

6. Diverse

China: Miniștrii au fost informați cu privire la impunerea de sancțiuni punitive de retorsiune de către China împotriva unor funcționari ai UE, a unor parlamentari naționali și a unor entităților, printre alții.

Miniștrii au fost invitați la viitoarea Conferință „Bruxelles V” privind sprijinirea Siriei și a regiunii și au fost invitați să dea dovadă de unitate cu privire la „pachetul palestinian” în cadrul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului de la Geneva.

Belarus: un stat membru a prezentat o nouă inițiativă – Platforma internațională de răspundere pentru Belarus.

Liban: un stat membru a informat despre criza politică actuală din țară.

Iran: un stat membru a informat Consiliul cu privire la vizita ministerială națională la Teheran.

Bosnia și Herțegovina: un stat membru a prezentat un document neoficial comun, cosemnat de șase state membre, referitor la situația din țară și calea de urmat.

A fost evocată natura juridică a acordului ACP-UE.

Declarații privind punctele „A” fără caracter legislativ care figurează în documentul 7120/21

**Referitor la punctul 8 de
pe lista punctelor „A”:**

**Decizia Consiliului de instituire a Instrumentului european
pentru pace**
Adoptare

DECLARAȚIA GRECIEI

„Grecia reiterează faptul că punerea în aplicare a măsurilor de asistență furnizate de instrument are loc, în toate etapele, în deplină conformitate cu dispozițiile acestei decizii, inclusiv cu principiile reflectate la articolul 33 alineatul (2) litera (c) și la articolul 56 alineatul (2). În acest sens, subcontractanții și/sau entitățile dintr-un stat terț pot fi implicate în punerea în aplicare a măsurilor de asistență numai cu condiția ca un astfel de stat terț să nu contravină intereselor în materie de securitate și de apărare ale Uniunii și ale statelor membre și să respecte dreptul internațional și principiul relațiilor de bună vecinătate cu statele membre.”

**DECLARAȚIA SUEDEI BAZA PENTRU ABȚINEREA CONSTRUCTIVĂ „SUECIA VA
ADERA LA DECIZIA DE INSTITUIRE A INSTRUMENTULUI EUROPEAN PENTRU
PACE (IEP), CARE VA CONTRIBUI LA CONSOLIDAREA ROLULUI UE CA ACTOR
PENTRU PACE ȘI SECURITATE LA NIVEL MONDIAL.**

Totuși, Suedia dorește să reafirme îngrijorarea sa cu privire la faptul că IEP ar putea permite furnizarea de echipamente sau platforme militare, concepute pentru aplicarea de forță letală, în condiții foarte solicitante și în medii sensibile din punct de vedere politic.

Pentru a sprijini decizia Consiliului, Suedia își rezervă dreptul de a se abține în mod constructiv de la astfel de măsuri de asistență, după cum se confirmă într-o declarație a Serviciului juridic al Consiliului. Dreptul Suediei de a se abține în mod constructiv nu depinde în niciun fel de specificul politicii sale de securitate și apărare. Orice astfel de decizie va fi fundamentată pe rațiuni naționale, inclusiv pe o evaluare a riscurilor de la caz la caz și adaptată contextului a măsurii de asistență propuse.”

DECLARAȚIA AUSTRIEI

„În ceea ce privește Decizia Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace, Austria subliniază că aceasta nu afectează în niciun fel consecințele abținerilor constructive, astfel cum se prevede la articolul 31 alineatul (1) din TUE.

Această dispoziție din tratat a fost introdusă pentru a permite Uniunii să acționeze chiar dacă nu toate statele membre pot adera la o acțiune propusă în domeniul PESC/PSAC. Integritatea sa este indispensabilă pentru capacitatea UE de a acționa dincolo de Instrumentul european pentru pace.

Decizia Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace asigură că Austria nu are nicio obligație de a finanța nicio măsură de asistență pe care o consideră sensibilă din motive constituționale sau politice, în concordanță cu specificul politicii sale de securitate și de apărare. În acest context, Austria subliniază că angajamentul său – astfel cum este prevăzut în această decizie a Consiliului – de a contribui cu o sumă suplimentară la măsuri de asistență, altele de cele care privesc echipamente sau platforme militare concepute pentru a aplica o forță letală, are un caracter voluntar și nu aduce atingere unor viitoare regimuri subsecvente.

Orientările generale și prioritățile propuse pentru măsurile de asistență pe parcursul perioadei inițiale (2021-2023) reprezintă o parte integrantă a pachetului IEP. Ele stabilesc ambiția IEP: «o Uniune care își atinge întregul potențial de a preveni conflictele, de a răspunde în mod eficace la crize și de a contribui la pace ca furnizor de securitate la nivel mondial.» Prin urmare, astfel cum se prevede în Orientările generale, consolidarea capacității țărilor partenere de a preveni crizele și a răspunde la acestea și contribuția la reziliența lor, astfel încât acestea să își poată proteja mai bine populațiile, constituie un obiectiv general esențial, pe care măsurile de asistență propuse pentru țările partenere trebuie să îl îndeplinească.

În cele din urmă, Austria subliniază necesitatea unei puneri în aplicare eficace a metodologiei privind riscurile și garanțiile, pentru a garanta că niciun echipament furnizat de UE nu este utilizat de beneficiari pentru a încălca dreptul internațional, în special legislația privind drepturile omului și dreptul internațional umanitar.”

DECLARAȚIA FRANȚEI

„Franța salută adoptarea deciziei de instituire a Instrumentului european pentru pace (denumită în continuare „decizia”) și dorește să facă următoarele precizări în ceea ce privește interpretarea deciziei.

1. Domeniul de aplicare al mecanismului bugetar ad-hoc în caz de abținere

Lucrările desfășurate în cadrul Consiliului au condus la o metodologie solidă pentru gestionarea măsurilor de asistență, care va oferi toate garanțiile necesare pentru furnizarea de echipamente sensibile.

Cu toate acestea, în cadrul discuțiilor desfășurate începând din 2018, unele state membre au indicat că livrarea celor mai sensibile echipamente (*concepute pentru a aplica o forță letală*) ar putea crea probleme în situația lor specifică. Având în vedere cele de mai sus, Consiliul a decis, în temeiul articolului 41 alineatul (2) al doilea paragraf din TUE, să creeze, în mod excepțional, un mecanism de derogare care să permită acestor state membre, în anumite condiții, să nu contribuie financiar la măsuri referitoare la livrarea de echipamente special concepute pentru a aplica o forță letală, menținând în același timp principiul solidarității financiare în privința instrumentului în ansamblul său. **Prin urmare, acest mecanism oferă flexibilitate în mod specific statelor membre respective, ținând seama de restricțiile prezentate în cursul reuniunilor pregătitoare, atunci când acestea se abțin pe această bază.** El nu este menit să submineze coeziunea statelor membre în ceea ce privește sprijinul lor pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.

Definiția echipamentelor cărora li se aplică acest mecanism ar trebui interpretată ca fiind echipamentele incluse în categoriile ML1-ML 4 din Lista comună a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare și platformele menționate la ML6, ML9 și ML10, atunci când sunt echipate cu armele, echipamentele fixe ori integrate sau muniția indicate la categoriile ML1-ML4.

2. Articolul 31 alineatul (1) din TUE

Franța amintește dispozițiile articolului 31 alineatul (1) al doilea paragraf din TUE: «Fiecare membru al Consiliului care se abține de la vot își poate justifica abținerea printr-o declarație oficială, în conformitate cu prezentul alineat. În acest caz, acesta nu are obligația să aplice decizia, **dar acceptă faptul că decizia angajează Uniunea. În spiritul solidarității reciproce, statul membru în cauză se abține de la orice acțiune care ar putea intra în conflict sau ar împiedica acțiunea Uniunii întemeiată pe decizia respectivă**, iar celelalte state respectă poziția sa.» Franța subliniază, de asemenea, că acest mecanism nu afectează obligația statelor membre de a sprijini în mod activ și fără rezerve politica externă și de securitate a Uniunii într-un spirit de loialitate și solidaritate reciprocă, astfel cum se prevede la articolul 24 alineatul (3) din TUE.

Abținerea unui stat membru în temeiul articolului 31 alineatul (1) din TUE nu afectează contribuția financiară, care este în continuare datorată de statul care se abține, cu excepția prevăzută la articolul 41 alineatul (2) al doilea paragraf din TUE, și anume «cheltuielile aferente operațiilor cu implicații militare sau din domeniul apărării», pentru care «statele membre ai căror reprezentanți în Consiliu au făcut o declarație oficială în temeiul articolului 31 alineatul (1) al doilea paragraf nu sunt obligate să participe financiar [...]».

Mecanismul ad-hoc instituit la articolul 5 alineatul (3) din decizie nu are nicio incidență asupra interpretării acestor dispoziții din tratat.

Mecanismul este definit de Consiliu în mod discreționar și prin derogare în baza articolului 41 alineatul (2) al doilea paragraf din TUE, care prevede că, «în cazul în care o cheltuială nu revine bugetului Uniunii, aceasta se suportă de statele membre în funcție de rata produsului intern brut, cu excepția cazului în care Consiliul, hotărând în unanimitate, decide altfel.»

3. Punerea în aplicare a unei măsuri de asistență de către o misiune sau operație PSAC

Punerea în aplicare a unei măsuri de asistență de către o misiune sau operație PSAC, astfel cum se prevede la articolul 33 alineatul (6) din decizie, contribuie în mod direct la realizarea obiectivelor Uniunii în materie de securitate și apărare în ceea ce privește partenerii săi, în special permițându-i Uniunii să controleze întregul lanț de instruire, care include furnizarea de către formatori a unor echipamente pentru forțele instruite. Uniunea nu poate fi dependentă de puteri terțe din acest punct de vedere. Rolul misiunilor și operațiilor consolidează de asemenea capacitățile de monitorizare ale Uniunii în cadrul măsurilor de reglementare stricte prevăzute de instrument. Mandatele acestor misiuni și operații PSAC fiind adoptate în unanimitate de membrii Consiliului, este necesar ca toate statele membre să contribuie la măsurile de asistență puse în aplicare de aceste misiuni și operații.

În acest context, considerăm că în cazul măsurilor de asistență puse în aplicare de o misiune sau operație PSAC în temeiul articolului 33 alineatul (6) din decizie nu se poate recurge la mecanismul prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din decizie.

4. Contribuțiile ulterioare unei abțineri

Articolul 27 din decizie referitor la contribuțiile ulterioare unei abțineri nu aduce atingere posibilității oricărui stat membru de a prezenta în orice moment propuneri de măsuri de asistență cărora ar putea fi alocată contribuția statului care se abține. În plus, măsurile de asistență trebuie să răspundă necesităților identificate în mod specific de Înalțul Reprezentant și să fie adoptate în unanimitate de Consiliu cu respectarea procedurii prevăzute la articolul 59 din decizie.

5. Buna gestiune financiară și menținerea eficacității instrumentului

Punerea în aplicare a mecanismului prevăzut la articolul 5 alineatul (3) trebuie să respecte principiile bunei gestiuni financiare și să mențină eficacitatea instrumentului, astfel cum se prevede la considerentul 23 și la articolul 11 alineatul (6), articolul 27 alineatul (5) și articolul 32 din decizie. Aceasta trebuie să mențină eficacitatea instrumentului și nu trebuie să împiedice capacitatea Uniunii de a furniza echipamente care intră sub incidența articolului 5 alineatul (3) beneficiarilor măsurilor de asistență decise de Consiliu. Aceasta nu ar trebui să genereze o complexitate bugetară sau financiară excesivă.

6. Continuitatea cu Instrumentul financiar pentru pace în Africa

După cum a confirmat Consiliul European în concluziile sale din 17-21 iulie 2020 și în conformitate cu considerentele 16, 18 și 19 din decizie, Instrumentul european pentru pace trebuie să asigure continuitatea cu Instrumentul financiar pentru pace în Africa. Obiectivul acestuia este să consolideze capabilitățile militare și de apărare ale partenerilor noștri răspunzând unei nevoi identificate cu mult timp în urmă pe teren și să sporească credibilitatea misiunilor și operațiilor Uniunii Europene făcând posibilă furnizarea de echipamente militare forțelor partenerilor noștri la a căror instruire contribuim.”

DECLARAȚIA IRLANDEI

„Irlanda este angajată față de PSAC a UE, care îi oferă UE capacitatea de a întreprinde misiuni de menținere a păcii și de prevenire a conflictelor, precum și de a consolida securitatea internațională în conformitate cu principiile Cartei ONU. Instituirea Instrumentului european pentru pace (IEP) asigură continuitatea finanțării pentru activitatea militară din cadrul PSAC și pentru Arhitectura africană pentru pace și securitate.

Irlanda amintește că deciziile de instituire a operațiilor și a măsurilor de asistență finanțate de instrument se vor adopta pe baza unor propuneri sau inițiative prezentate în conformitate cu articolul 42 alineatul (4) sau, respectiv, cu articolul 30 alineatul (1) din TUE. Este de remarcat, de asemenea, că, în anumite circumstanțe – și cu garanții solide – finanțarea din IEP poate fi utilizată pentru echipamente militare, inclusiv echipamente sau platforme concepute pentru a aplica forță letală. În astfel de circumstanțe, Irlanda intenționează să utilizeze mecanismul de abținere constructivă și, astfel, nu va contribui la finanțarea echipamentelor letale, ceea ce este prevăzut în decizie. Prin angajamentul nostru voluntar opțional, Irlanda va efectua, în schimb, o contribuție corespunzătoare la buget pentru măsuri de asistență care nu implică furnizarea unor astfel de echipamente sau platforme letale.

Irlanda își reafirmă poziția potrivit căreia, din punct de vedere juridic, un stat membru care recurge la mecanismul de abținere constructivă prevăzut la articolul 31 alineatul (1) al doilea paragraf din TUE nu este obligat să aplice decizia în cauză, inclusiv în ceea ce privește finanțarea. În această privință, constatăm că proiectul de decizie a Consiliului de instituire a IEP prevede ca statele membre care recurg la abținerea constructivă să efectueze contribuții financiare corespunzătoare, dar recunoaște că aceasta se bazează pe un angajament voluntar opțional. Irlanda consideră că acest lucru este compatibil cu poziția sa juridică cu privire la articolul 31 alineatul (1). Deși vom avea obligativitatea juridică de a respecta dispozițiile deciziei Consiliului cu privire la contribuțiile corespunzătoare pe baza unei abțineri constructive, dorim să reiterăm că participăm la acest cadru pentru că am ales în mod voluntar, și nu pentru că ne considerăm obligați să participăm în temeiul tratatelor. Mai mult, dorim să subliniem, în acest sens, că această decizie a Consiliului de instituire a IEP este excepțională, *sui generis* și nu aduce atingere dispozițiilor generale ale articolului 31 alineatul (1).”

DECLARAȚIA MALTEI

„Malta afirmă că participarea sa la decizii cu privire la operații și măsuri de asistență și contribuțiile la finanțarea unor astfel de operații și măsuri de asistență în cadrul IEP nu aduce atingere obligațiilor sale constituționale. Malta își rezervă dreptul de a se abține de la măsurile de asistență care permit furnizarea de echipamente sau platforme militare concepute să aplice forță letală în conformitate cu articolul 31 alineatul (1) al doilea paragraf din TUE.”

DECLARAȚIA COMISIEI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ARTICOLUL 41 ALINEATUL (2) DIN TUE

„Comisia consideră că articolul 1 alineatul (2) din decizia Consiliului nu poate modifica obligațiile statelor membre și ale instituțiilor, astfel cum sunt prevăzute în tratate. Atunci când execută bugetul UE în conformitate cu articolul 317 din TFUE și, dacă este necesar, atunci când acționează în calitate de administrator al măsurilor de asistență prevăzute în cadrul Instrumentului european pentru pace, Comisia va continua să aplice articolul 41 alineatul (2) din TUE, articol care exclude finanțarea, din partea bugetului UE, a acțiunilor care au implicații operaționale militare sau din domeniul apărării. Aceste acțiuni trebuie să fie finanțate de statele membre.”

DECLARAȚIA COMISIEI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE NORMELE DE PUNERE ÎN APLICARE A MĂSURILOR DE ASISTENȚĂ

„Comisia constată că normele privind execuția cheltuielilor finanțate prin intermediul instrumentului nu au fost încă adoptate.

Articolul 11 alineatul (6) litera (b) din decizia Consiliului prevede că viitoarele norme de punere în aplicare în ceea ce privește măsurile de asistență vor fi în concordanță cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (denumit în continuare «Regulamentul financiar») și vor garanta același nivel de bună gestiune financiară, de transparență și de nediscriminare ca regulamentul sus-menționat, precum și că aceste norme vor justifica în mod explicit cazurile care necesită o derogare de la dispozițiile Regulamentului financiar pentru a permite o flexibilitate specifică. De asemenea, aceste norme de punere în aplicare vor asigura faptul că normele contabile adoptate de contabil respectă standardele contabile acceptate la nivel internațional pentru sectorul public. În plus, în temeiul acestei dispoziții, comitetul examinează, în strânsă cooperare cu administratorul, normele de punere în aplicare propuse, în special pentru a se asigura că acestea vor respecta principiile bunei gestiuni financiare și ale nediscriminării, precum și drepturile fundamentale.

Aceste garanții sunt esențiale pentru a-i permite Comisiei să accepte și să îndeplinească, prin intermediul serviciilor sale, rolul de administrator și de contabil pentru măsurile de asistență. Comisia confirmă că va aplica întotdeauna normele de punere în aplicare în ceea ce privește măsurile de asistență în conformitate cu principiile-cheie ale bunei gestiuni financiare, ale transparenței și ale nediscriminării, astfel cum sunt consacrate în Regulamentul financiar, precum și cu prerogativele instituționale ale Comisiei, și că se va asigura întotdeauna, în activitatea sa, că drepturile fundamentale sunt respectate.

Dacă, într-un anumit caz, administratorul și/sau contabilul consideră că nu este posibil să se asigure punerea în aplicare a măsurilor în conformitate cu principiile și modalitățile respective, aceștia informează comitetul cu privire la calea de urmat, după ce vor fi abordat chestiunea la nivelul corespunzător în cadrul Comisiei.”